

Censureret og ucensureret censur

(i [filosofisk](#) perspektiv)

Der findes to former for censur;

- 1) Den censurerede.
- 2) Den ucensurerede.

Den censurerede såvel som ucensurerede censur er paradoksal. Derfor er det så svært, for ikke at sige umuligt, at sige noget entydigt rigtigt om censuren, som den findes, udøves, udfolder sig.

Problematikken er relevant i mange sammenhænge.

Problemet er, at censuren er paradoksal i sig selv, hvilket griber over ytringsfriheden, [hvis navn censuren udøves](#) i!

Den ucensurerede censur ligger performativt i udsagnet selv, det ureflekterede udsagn. Udsagnet manifesterer sig på bekostning af det, der ikke siges, det kun potentielt sagte. Det er udsagnets iboende censur.

Det handler altså om udsagnet, både når der tales om den ucensurerede censur såvel som den censurerede.

Overskriften på denne tekst står for det eksplicitte paradoks. Paradokset er censuren iboende som udsagn.

Arketypisk opstår paradokset der, hvor et udsagn manifesterer sig i relation til sin egen udsagnskraft, således at et udsagns udsagnskraft fremstår som betinget af sig selv. Det sker i refleksionen, hvor udsagnets udsagnskraft tager sig ud som om forudsætningen for, at den kan komme i mål med sig selv som manifest udsagnskraft, er, at den allerede er det. Sagt med andre ord; som om forudsætningen for at komme i hus med sin udsagnskraft er, at udsagnet allerede er i hus med sin kraft.

Når udsagnet fremstår ureflekteret, dvs. når der leves hen i dets udsagnsværdi, ureflekteret, manifest, så betragtes det ikke i sin

betingede kontekst, dvs. på baggrund af refleksionen over dets konstitution.

Når udsagnet derimod reflekteres, er det samme forskelligt eller det forskellige det samme.

Udsagnet gør en forskel i og med sig selv, som kan kaldes uensurert censur!

Spencer Brown taler om den markerede værdi i sin bog om logik, *Forms of law*.

Indholdet i hans logik tager udgangspunkt i det, som indeholder redegørelsen for sig selv, udsagnet.

[Distinction is perfect continence](#)

Hans logik har processkarakter, tager udgangspunkt i distinktionen, det performative som forudsætningen for det identiske, det identificerede.

Man kan læse hans logik som manifest tilslutning til udsagnets fundering i det performative, livet og udfordringen i at formalisere konsekvenserne af udsagnets nedslag i mere principiel forstand.

I princippet står det enhver frit for at sige hvad som helst. Konkret kan det ikke lade sig gøre, uden at alt andet netop konkret forbliver usagt. Det i sig selv er et vilkår for den levende iagttagelse, som er konkret, manifest og som lever ved udsagnets udsagnsværdi.

Maskinerne er ikke konkrete på samme måde som livet med erfaring! De orienterer sig kun principielt, hvis man kan sige, at de orienterer sig, uanset det, at det, der læses som deres svar på promtede spørgsmål, virker ind konkret på erfaringen hos de levende. Maskinerne er principielt til stede lige meget eller lige lidt over alt samtidigt, eller på en måde der nærmer sig.

Maskinerne med deres kunstige intelligens er den perfekte anledning til at forstå og reflektere over udsagnet med dets udsagnsværdi, som den tilhører den levende iagttagers sprogliggjorte iagttagelse. For de er dybest set som mediet selv, sproget selv, tavse! De siger ikke noget. Deres selvorganiserende brugerflader erfares blot, "som om" de sagde noget, som om de stod for udsagnet! Forskellen er ontologisk.

Mennesket er i sin erfaring bundet op i øjeblikket, hvor det manifesterer det kun latente i sig, som det kun mulige eller virtuelle på

samme måde, som fortid og fremtid dybest set kun findes som nutidens fortid og fremtid. [Det er ontologi.](#)

Der arbejdes meget med muligheden for at skelne mellem lødig information og mindre lødig information. I dagens avis, dvs. i en af de dage, hvor denne tekst er under udarbejdelse som resultat af mit arbejde med samme problematik, kan man læse følgende tekst på lavanguardia:

<https://www.lavanguardia.com/ciencia/20250618/10802423/competencia-fuentes-informacion-favorece-difusion-noticias-falsas.html>

Teksten, som er en journalistisk bearbejdning af en videnskabelig artikel, der handler om hvordan kunstig intelligens og sociale medier påvirker brugeren i retning af modtagelighed for og udbredelse af forskellige former for kvalitet i informationsniveauet, kommer frem til, at kritikken, refleksionen i brugersegmentet er afgørende for, hvor kapabel brugeren er ud i den øvelse, der handler om at skelne mellem fakta og fake news.

Konklusionen, eller rettere svaret som ikke er nogen konklusion, kommer frem til den for mange nedslående pointe, at det handler om en krævende opgave, en pågående proces, hvor intellektuel refleksion er forudsætningen for en bevægelse mod det bedre, og at der ikke pt er så meget, der tyder på at kommercielle envejs kommunikation massemedier, sociale medier har mulighed for at skabe en anden og bedre retning for udviklingen.

Personligt og konkret er jeg kommet frem til, at der tegner sig et nyt billede på potentialet, altså inden for hele det spektrum af muligheder, som det informationsmæssigt globaliserede samfund udfolder sin selvbeskrivelse inden for.

Rent logisk tror jeg, at samtiden i højere grad bliver tvunget til at forstå proceskarakteren i den sociale selvbeskrivelse, for at komme på højde med sig selv som socialt fænomen. Rent kognitivt handler det bl.a. om kompleksitetsreduktion. Det kan maskinerne hjælpe mennesket med, i kraft af det principielt allestedsnærvær, som de står for.

Social selvbeskrivelse handler dybest set om processer, der kan tematiseres på samme måde som fysikken tematiserer stof på. Stoffet, dvs. genstanden for opmærksomhed inden for moderne fysik, er at sammenligne med "strukturerede forudsætninger for forandring".

Disse strukturer ændrer sig. Struktur og forandring kan identificeres med energi i fysisk forstand. Energi er her bundet potentiale for forandring, dvs. retningsbestemt potentiale for forandring.

Det samme kan man sige om information genereret og etableret i det sociale.

Medierne er forpligtet på at forholde sig til de semantiske strukturer og det informationsniveau, som brugersegmentet befinder sig på. De påvirker det, som de må tage udgangspunkt i med deres bestræbelser på at informere, dvs. de former brugersegmentet internt i dets kognitive konstitution.

Organisationerne bag massekommunikationen, dvs. de store envejs kommunikerende massemedier, er underlagt det grundvilkår, at modtageren af budskabet er præget af en yderst begrænset modtagelighed: [Summen af dagens formidlinger bidrager til det kvalificerende men yderst labile vidensgrundlag, der bestemmer, hvad der kan siges og skrives i morgen, det som alle medierne er dømt til at kæmpe med hinanden om at foregribe med dagens udgave.](#)

De er desuden præget af ideologi, dvs. deres ideologi går op i deres ideologiske kamp for overlevelse, hvor de ikke kun bestræber sig på at overleve, men idealiserer kampen for det med deres ideologi, der kan identificeres med [markedet som deres realitetsprincip.](#)

Når man skelner mellem [ideologi og identitet](#), og tager distinktionen som forudsætning for indikationsværdien af den ene eller anden side af distinktionen, så betjener man sig performativt af distinktionen. Sker det manifest og via et levet udsagn, så gør det en forskel, kognitivt på en anden måde, end det gør i kun principiel forstand.

Man kan tale om sammenhænge, principielle forskelle. Det tilhører det dødes domæne. Det levende gør performativt en forskel, og handler om noget andet, nemlig kognitiv integritet.

Jeg kan i modsætning til maskinerne og sproget selv sige; "hvad sagde jeg!" (uanset det, at maskinerne og sproget selv strukturerer mine udsagn)

Maskinerne er kun principielt til stede overalt samtidigt. De står for sammenhænge, død struktur, men siger ikke noget.

Det er kun os, de levende, der kan sige noget.

Og vi kan gøre det med integritet, mere eller mindre i overensstemmelse med den sande lære, om det der er og eksisterer. Vi kan have ontologien i orden, [være vederhæftige.](#)

Lige nu kæmper uddannelsessystemerne verden over med de udfordringer, som den kunstige intelligens har givet dem i forhold til det at kvalificere resultatet af deres arbejde. Hvordan tester man kandidaternes kompetence i en verden, der har haft den entydige viden som et epistemologisk ideal for sig? Det kan man ikke, for det er kun maskinerne, der lever op til idealet og de er til stede på den ene eller anden måde ved eksamensbordet, uanset hvad en minister eller et lærerkollegium beslutter sig for, at der skal gælde her.

Hvis alverdens pædagogiske institutioner og medieorganisationer nogensinde skal komme på højde med den udfordring, det er at være kognitivt åben og lærevillig, så handler det om at få ontologien i orden, dvs. læren om det der er og eksisterer for så at se det i relation til det, som den kunstige intelligens behersker bedre end noget levende kognitivt system, nemlig de døde semantiske strukturer, sproget selv som medie.

Evnen til at være kognitivt tilstede, forstå hvad læring er teoretisk og konkret, vil afsløre sig som livet, der adskiller sig manifest fra det døde.

Det sker med udsagnet, tilhørende det levende, der kan sige, hvad sagde jeg, med større eller mindre integritet.

Det virker censurerende i forhold til hvad der er sandt og falskt, diskriminerende og ontologisk.